Tuberkuliozė

Emilija Trijonytė
IVg klasė
2019-01-09

Tikslas

Praplėsti žinias apie tuberkuliozės ligą ir žiniomis pasidalinti su klasės draugais.

Tuberkuliozė. Kas tai?

Tuberkuliozė – oro lašeliniu būdu plintanti infekcinė liga, kuria užsikrėtę yra daugiau nei du milijardai žmonių visame pasaulyje, daugiausia – besivystančiose šalyse. Ją sukelia bakterija *Mycobacterium tuberculosis*.

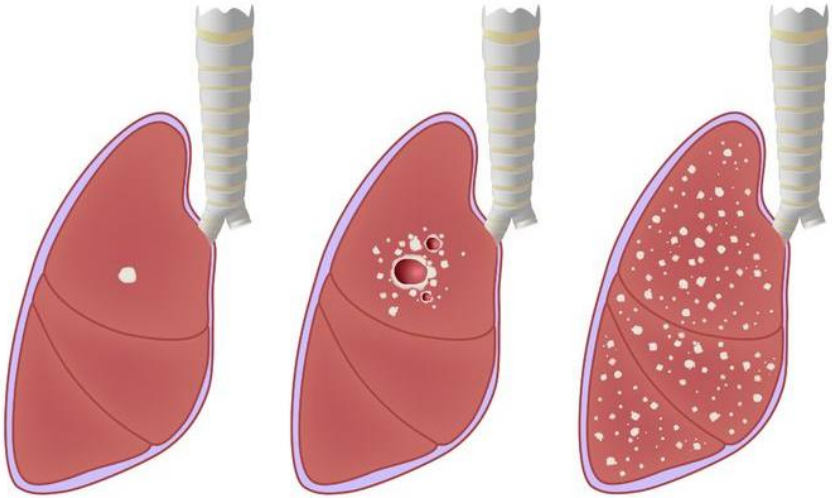

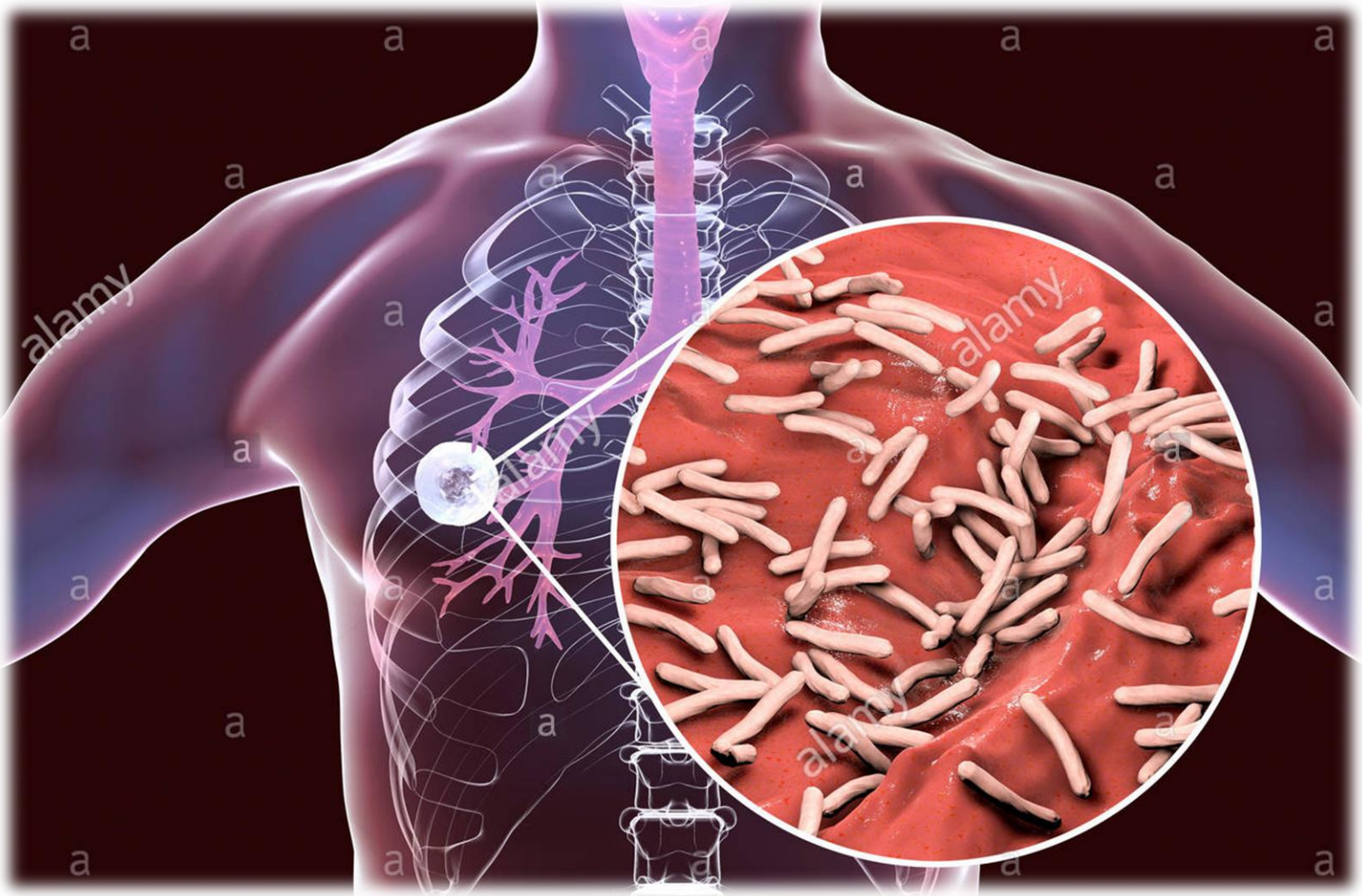

Užsikrėtimas

Liga galima užsikrėsti tik nuo žmogaus, sergančio aktyvia jos forma. Dauguma užsikrėtusiųjų nesuserga, t.y. tampa tik infekuoti – neplatina sukėlėjo ir nėra pavojingi aplinkiniams.

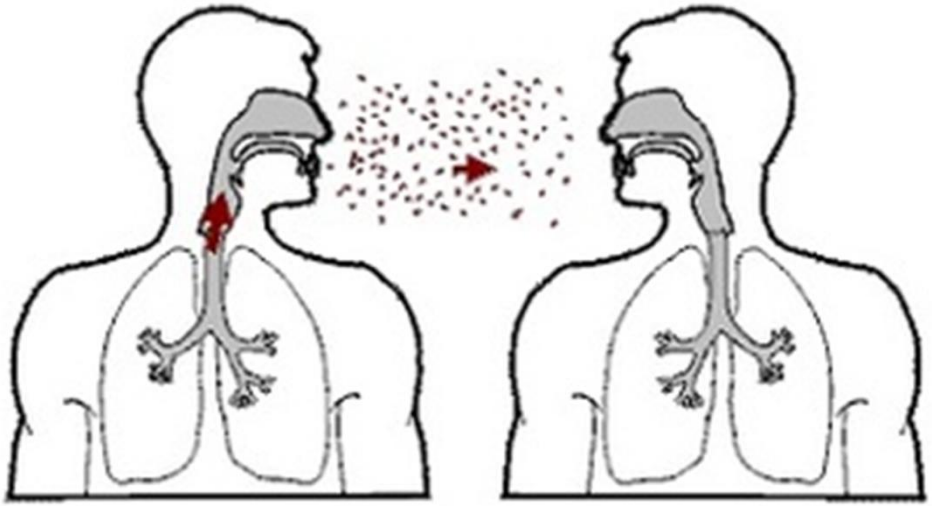

Highest TB rates per capita are in Africa

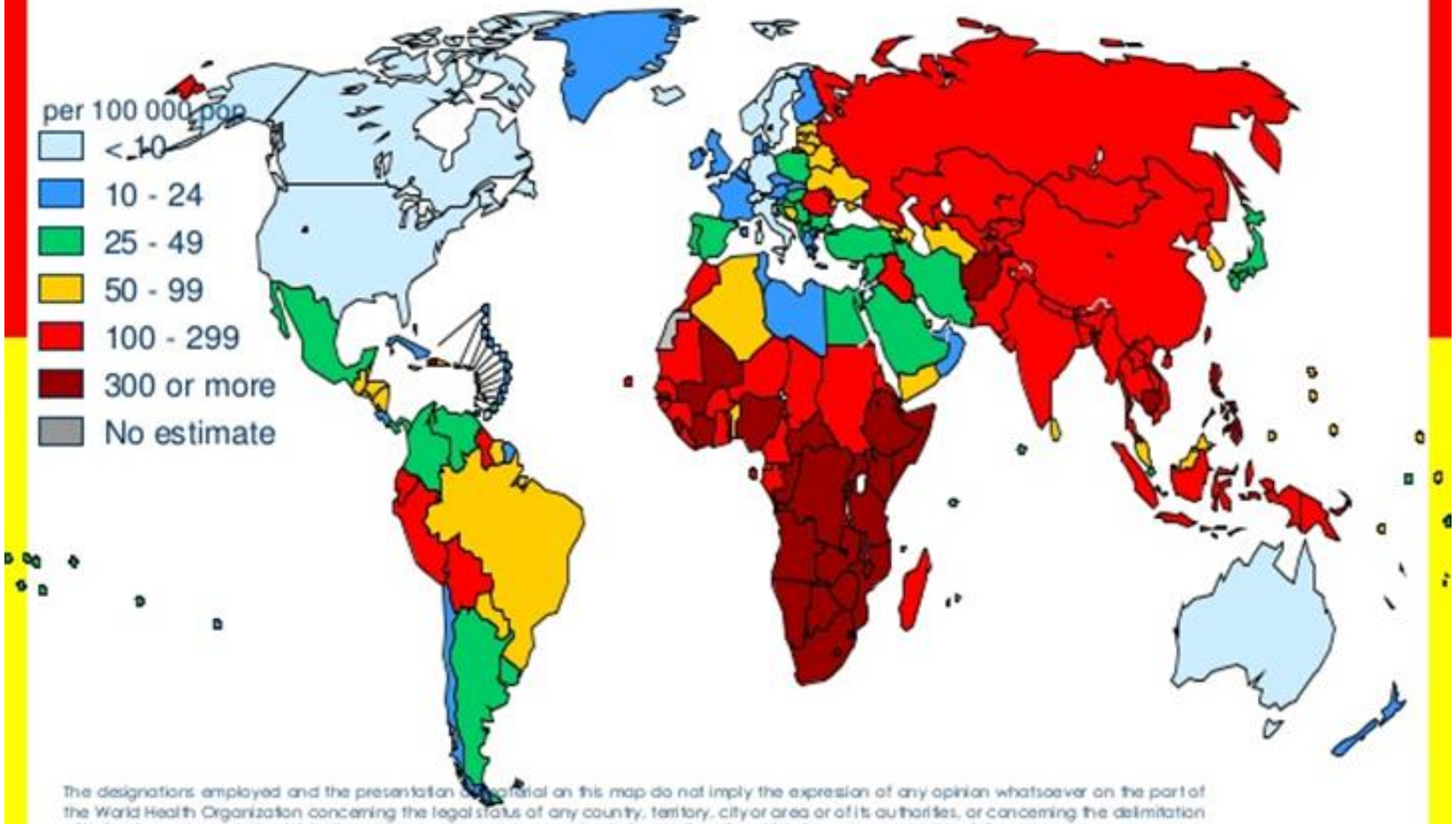

The designations employed and the presentation of material on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. White lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

© WHO 2004

Mirusiųjų nuo tuberkuliozės skaičius Lietuvoje, 1990-2013 m.

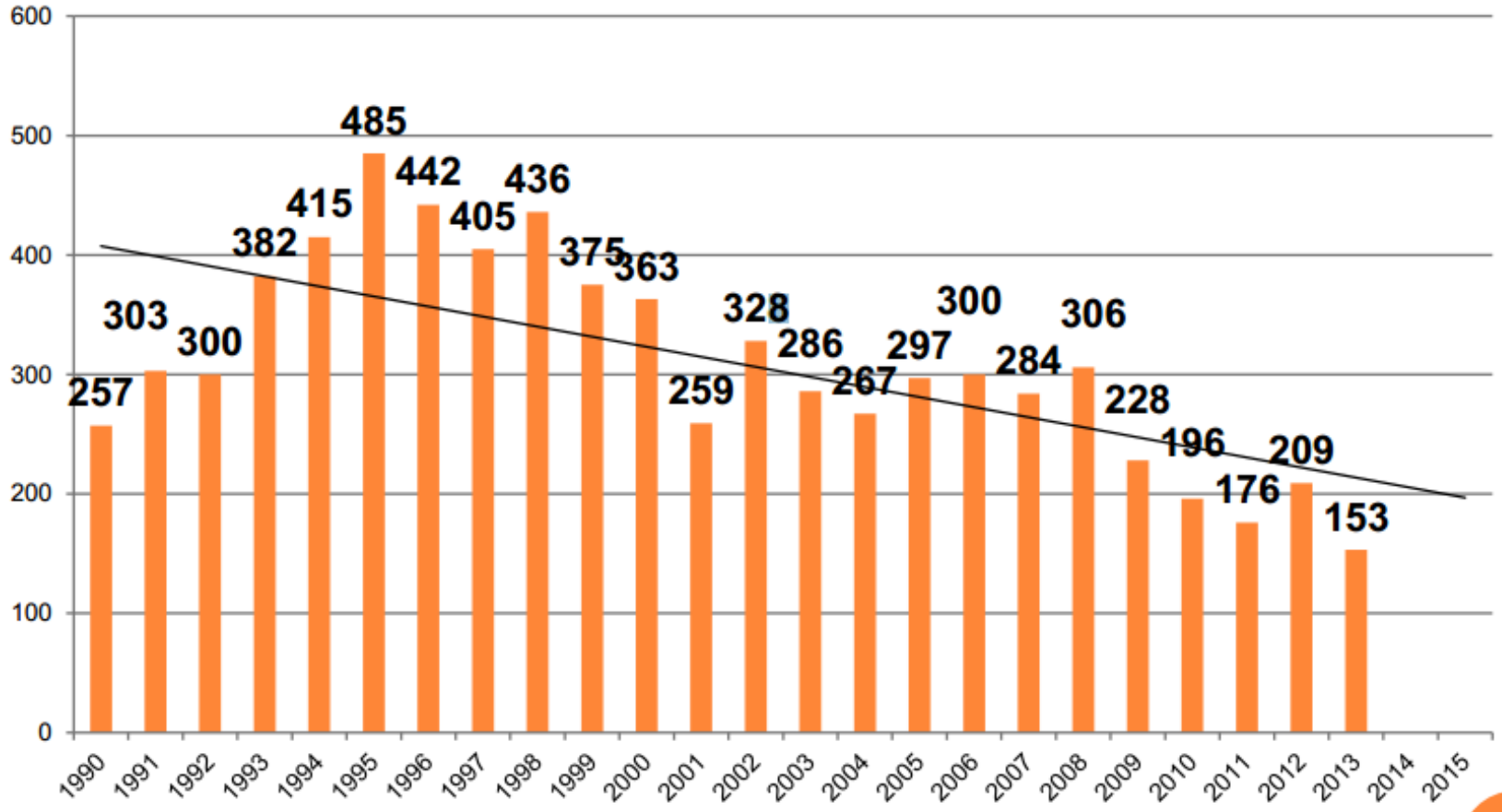

SDR. Tuberkuliozė. Palyginimas su ES

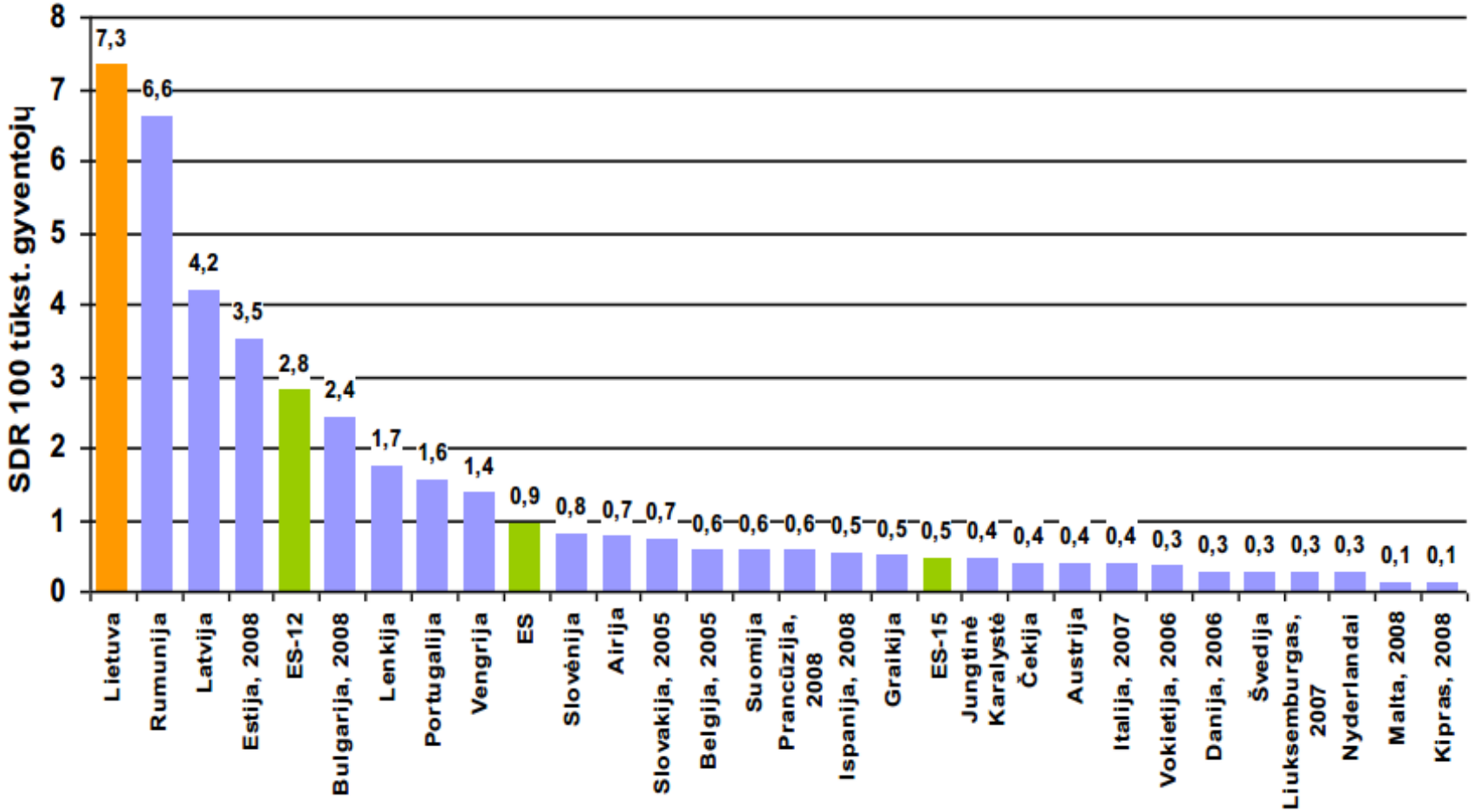

Ligos simptomai

- dusulys;
- apetito stoka;
- karščiavimas;
- kosulys;
- skrepliavimas;
- atsikosėjimas krauju;
- skausmas krūtines srityje;
- drebulys;
- kūno masės sumažėjimas;
- naktinis prakaitavimas.

Užsikrėtusio tuberkulioze žmogaus plaučiai

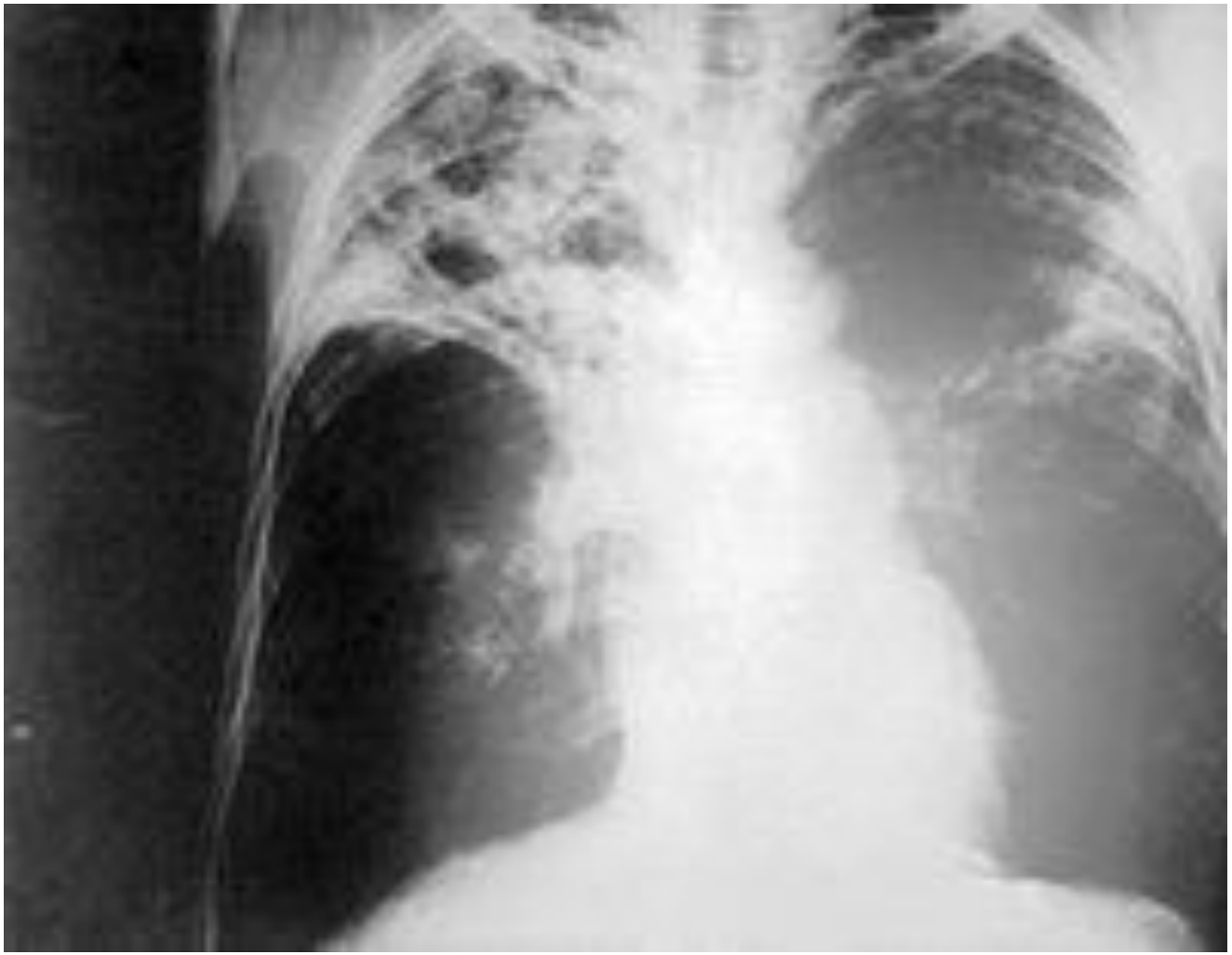

Rizikos veiksniai

- susilpnėjusi imuninė sistema;
- diabetas
- ŽIV/AIDS
- neprievalgis;
- paskutinės stadijos inkstų liga;
- senyvas amžius;
- vėžio gydymas, pavyzdžiui, chemoterapija;
- naudojami vaistai, skirti persodintų organų atmetimo profilaktikai;
- Krono liga.

Gydymas ir profilaktika

- Gerų ekonominių ir socialinių sąlygų užsitikrinimas
- Pilnavertė mityba
- Vaikų skiepijimas BCG vakcina
- Asmeninė sergančiųjų higiena
- Patalpų vėdinimas ir ventiliacija
- Tuberkuliozė gydoma antibiotikais.
- Gydymui svarbi savalaikė diagnozė ir griežtas standartizuoto gydymo taikymas.

Įdomybės apie „Baltąjį marą“

- Tuberkuliozės bakterijos 1882 m. pirmą kartą atrastos R. Kocho.
- Tuberkuliozės žodžio reikšmė kilusi iš lotyniško žodžio *tuberculum* – nedidelis auglys
- Senas lietuviškas ligos pavadinimas – *džiova*
- Viename laše ligonio skreplių yra 2–3 milijonai tuberkuliozės mikobakterijų
- Vienas aktyvia tuberkulioze susirgęs žmogus, iki sužinodamas, kad serga, gali užkrėsti apie 10–15 sveikų žmonių.
- Tuberkulioze sirgo lietuvių klasikai Vincas Kudirka, Jonas Biliūnas, Pranas Vaičaitis ir kiti.

Kovo 24-oji — Pasaulinė turberkuliozės diena.

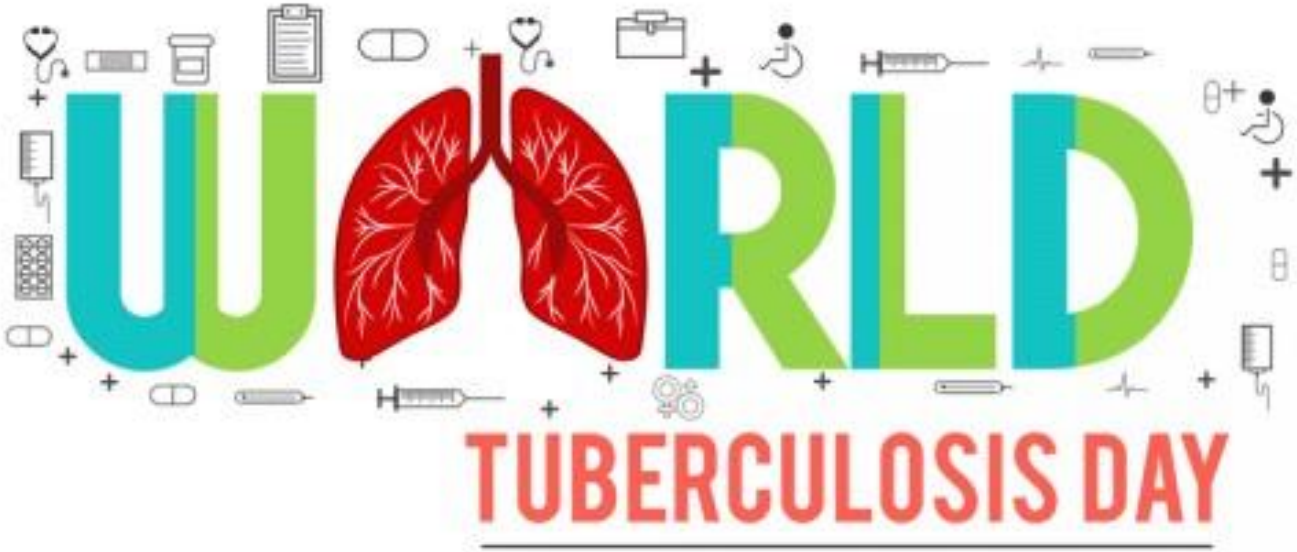

Anksčiau tuberkuliozė buvo dažnai siejama su vampyrais. Kadangi nuo tuberkuliozės mirus vienam šeimos nariui dažnai kitų sveikata suprastėdavo tik po kiek laiko, buvo tikima, kad pirmasis miręs šeimos narys ir po mirties „čiulpia“ gyvųjų energiją.

Išvados

- Tuberkuliozė – klastinga liga, tačiau ją įmanoma kontroliuoti.
- Lietuvoje tuberkuliozės susirgimo padėtis – viena blogiausių ES.
- Daugėja vaistams atsparių ligos formų.
- Svarbiausios ligos profilaktikos priemonės: visavertė mityba, dažnas patalpų vėdinimas, elementari higiena.

Sveikata taip pranoksta visas kitas gyvenimo gėrybes, kad visai sveikas skurdžius laimingesnis už sergantį karalių.

Artūras Šopenhaueris

Šaltiniai

- https://lt.wikipedia.org/wiki/Tuberkulioz%C4%97
- http://www.ulac.lt/ligos/T/tuberkulioze
- http://returnhome.lt/download/6af37f0aad0bd738e19e459174a5dee7de3450db68154d092c
- https://www.google.lt/search?biw=1024&bih=624&tbm=isch&sa=1&ei=ANM0XPDMB8iLsgGW3KrwCQ&q=tuberculosis&oq=tube&gs_l=img.1.1.35i39l2j0j0i67l2j0l5.10474.12927..14503...0.0..0.134.898.1j7.....1....1..gws-wiz-img.....0i5i30j0i24j0i30.mNuSWdm2iV4